

ÅRSMELDING FOR 2014

Forening

Jordbruksskolenes venner er en forening av mennesker over hele landet som kjenner jordbruksskolene Tombontsoa og Fihaonana, gjennom arbeid og besøk på skolene eller ved kontakt på andre måter. Mange private givere, menigheter og andre støtter arbeidet som faste givere eller med engangsgaver.

Styret

Disse har vært med i styret for Jordbruksskolenes Venner (JV) dette året:

Fh. Ole Moi, leder
Kolbjørn Lerstøl, styremedlem
Rolf Moi, styremedlem
Kjell Dale, kasserer
Arne Dragsund, sekretær

Styret har hatt 7 møter og behandlet 55 saker i 2014.

Tombontsoa jordbruksskole

Rektor Dr. Rasoloson Lala

Fjøset viktig del av drifta på skolen

115 elever begynte på det ettårige kurset 20.oktober. Hele 172 søkte om plass, så det er god søkning til skolen. Det var også opptak av 50 studenter til høgskoletilbudet IPSATA 1.året. Det første kullet studenter skal gå ut 30.januar 2015 etter endt 3 årig utdanning.

Følgende er gjort i løpet av dette året med støtte fra jordbruksskolenes venner:

- Folk fra styret har ved besøk på skolen hatt samtaler med rektor og lærere og andre tilsatte om drifta av skolen, verkstedet og fjøset, både i februar, i september og i november-14.
- Det er ikke sendt ut utstyr eller redskaper dette året, men det er planer om å kjøpe ny traktor til gårds bruket i nærmeste framtid.

- Utgraving for en ny melkestall startet i januar- februar 2014. Rolf Moi var med på dette fra starten av, og senere sluttet Ole Moi og Jan Roger Ånestad seg til dette arbeidet.
- I september-14 reiste det en dugnadsgjeng på 6 personer fra Varhaug til Tombontsoa for å montere melkeanlegget som ble sendt ut i en container i 2012. Ole Moi ledet dette arbeidet sammen med Kjell Tjemsland, Eivind Varhaug, Espen Madland, Arve Aarsland og Sven Sturla Håland.
- Kjell Dale og Peder Idland hadde kurs på Tombontsoa i november-14 for produksjon av drag og bruk av trekkokser i drifta på demonstrasjonsgården Fanentenana og skolen for øvrig, samt tilpassing av redskaper til oksetrekkraft.
- JV har bevilget penger til restaurering av fjøset på Tombontsoa, med maling og reparasjon av innredninger og dører. En stor del av taket skal også skiftes.

Dugnad februar-14. Rolf Moi og glade medarbeidere. Utgraving til ny melkestall

Dugnadsgjeng fra Varhaug monterte det nye melkeanlegget i september-14

Planer for samarbeidet i 2015

- Gjøre ferdig fjøset med blant annet skifting av store deler av taket.
- Arbeide for å skaffe skolen en ny traktor til gårdsbruket.
- Delta i 50 års jubileet 10.-12. juli 2015.
- Oppfølging og opplæring i drift av gårdsbruket, verkstedet og oppfølging av bruken av okser som trekkraft på demonstrasjonsgården Fanentenana og skolen forøvrig.
- Delta i planlegging av flere demonstrasjonsgårder på det store gårdsbruket.
- Restaurering av vannledninger til bolighus og driftsbygninger er viktig dette året.

Biogassanlegg

Gjennom biogassprogrammet i Den gassisk lutherske kirke (FLM), har Tombontsoa bygget en biogasstank like ved fjøset og grisehuset. I et rom i inngangen til grisehuset, er det montert en kokeplass for gass og et aggregat som kan produsere strøm. Meningen er å prøve å sende gassen til kjøkkenanlegget på skolen, men avstanden er i lengste laget. Aggregatet skal brukes til å produsere strøm til fjøset og andre driftsbygninger. Dette fører til mindre strømgifter.

Rektor og mekaniker Lalaina

Inngangen til den nye melkestallen.

Biogassprosjektet i FLM har ikke direkte noe med Jordbruksskolenes Venner å gjøre, men det er tatt med i årsmeldinga siden dette er en del av den totale virksomheten på samarbeidsskolen Tombontsoa. JV har bidratt med en tank for oppsamling av land fra fjøs og grisehus, samt skaffet til veie vogner for spredning av land og fast gjødsel. Det blir også en del gjødsel fra dette biogassanlegget.

Samarbeid med byggefirmaet Polybo i Sandnes

Firmaet Polybo skal etablere seg på Madagaskar, og har i den anledning søkt synoden og Tombontsoa om å få disponere 10 dekar med jord nord for mølla for å bygge fabrikk, administrasjonsbygning og klasserom. I et møte med styret 1. desember-14 som Arne Dragsund var innkalt til, gikk styret for Tombontsoa inn for en samarbeid med Polybo. Samarbeidsforhold mellom Polybo og skolen er nedfelt i en samarbeidsavtale. Blant annet er det tanken å opprette et kurstilbud innenfor byggfag, eventuelt også mekaniske fag og elektrofag som nye linjer på Tombontsoa, i nært samarbeid med firmaet Polybo. Før fabrikken er ferdig bygget, skal et rom i mølla benyttes for produksjon av polybetong som fabrikken og de andre bygningene skal bygges av. Tombontsoa jordbruksskole blir med som en partner i det selskapet som skal etableres. Samarbeidet mellom Tombontsoa og Polybo er utenom engasjementet til Jordbruksskolenes Venner, men er en del av skolens totale virksomhet, som kan ha betydning for JV arbeidet i flere sammenhenger senere.

Støtte fra Tomb videregående skole

Elevene på Tomb har støttet Tombontsoa og Fihaonana med penger dette året. De hadde på skolen det såkalte Vårløpet og senere Operasjon Dagsverk. Pengene fra dette gikk til bygging av den nye melkegrava på Tombontsoa og til det nye bygget for produksjon av kraftfor på Fihaonana. JV er takknemlig for at Tomb er aktiv på denne måten med å gjøre de to skolene til enda bedre utdanningssteder for gassisk ungdom.

Støtte fra en gruppe i Trøndelag

En gruppe i Trøndelag tok kontakt med JV med spørsmål om å bidra med oppussing av kjøkkenavdelingen på Tombontsoa. De har samlet inn penger til å restaurere kjøkkenet, vaskeplassen for elevene og eventuelt også skifte av vannledninger på skoleområdet og tilknytning til kjøkkenet fra biogassanlegget.

Hjelp til planlegging

Ingeniør Eirik Myhre, som er på et kortopphold på Lovasoa i Antsirabe sammen med sin kone, har hjulpet JV med en gjennomgang av forskjellige vedlikeholdsarbeider på Tombontsoa og Fihaonana. Han har stått for arbeidet med å lede takvannet på fjøset vekk fra den nye gjødseltanken. Stor takk til han for dette viktige arbeidet!

Fihaonana jordbruksskole

*Rektor Randrianarijao
Hobiharisoa.*

Fine NRF- dyr i det nye fjøset.

Skolen tok opp 68 nye elever til nytt skoleår i november 2014, av rundt 130 som søkte til nytt skoleår. Svært mange av elevene hadde ikke penger til å komme til skolen da nytt skoleår startet, fordi det ikke var penger hos foreldrene til transport og et beskjedent beløp som skolepenger. Fihaonana er den eneste jordbruksskolen på hele østkysten av Madagaskar. Flere områder på østkysten er blant de fattigste i landet, og derfor spiller skolen en viktig rolle i utviklingen av jordbruket og økonomien i denne delen av Madagaskar.

Ny rektor

Randrianarijao Hobiharisoa overtok som rektor ved skolen etter Ramiharimanana Felicite. Da regnskapet og årsrapporten for 2013 var ferdig i begynnelsen av 2014, ble det skifte av rektor. Med sin erfaring som lærer i husdyrfag på skolen i 7 år, og det gode kjennskapet han har til skolen og drifta av gårdsbruket, vil han føre videre den gode samarbeidskulturen som finnes på Fihaonana. Også dette året har drifta av skolen og de praktiske avdelingene i gårdsbruket vært god. Det var tidligere for lite areal til blant annet dyrking av gras til storfeet, men dette er rettet opp med oppdyrking av den jorda som lå brakk, med støtte fra JV. Nå er det rikelig med gras og mais som de bruker til dyra gjennom hele året.

JV har støttet skolen på mange områder i 2014:

- Når folk i styret for JV har vært på besøk på Fihaonana, har det alltid vært samtaler med rektor, lærere og andre tilsatte om drifta av skolen og gårdsbruket.
- Kjell Dale og Peder Idland var på Fihaonana i november for opplæring i temming av okser og produksjon av drag og redskaper til oksetrekkraft. Og de hadde et generelt vedlikehold på traktoren som kom til Fihaonana i 2010.
- JV bevilget penger til en fornying av storfebesetningen på fjøset, etter at det ble konstatert borbetennelse på alle kuene, slik at ingen var drektige. Det ble kjøpt inn nye melkekuer i Antsirabe, og skolen hadde selv flere kviger i besetningen.
- Skolen fikk penger til å bygge ny landkumme for fjøs og grisehus, og nytt tørrgjødsellager for grisehuset, samt vaskeplass for traktor og maskiner.
- Det er også bevilget penger til å bygge ny mølle for produksjon av kraftfor inklusivt ny hammermølle og blandemaskin for kraftforet.
- Penger til bygging av bru over bekk og dyrking av parsell 3 ble satt på vent siden de ønsket en omprioritering av byggearbeidene med å få kraftforproduksjonen i gang først.

Dugnad november 2014. Kjell Dale og Peder Idland t.h.

Hjul på en landtønne for oksetrekkraft

Planer for samarbeidet i 2015

- Gjennomføring av det som står igjen av prosjekter fra 2014, blant annet bru og oppdyrking av parsell 3.
- Oppfølging og opplæring i drift av gårdsbruket og skolen, samt oppfølging av bruken av okser som trekkdyr i opplæringa av elevene og drifta i gårdsbruket.
- Det er nødvendig med et grundig vedlikehold av pumpene for vann til skolen, ikke minst etter at besetningen i fjøset øker og det trengs mye vann også til grisehuset i tillegg til behovet for vann til skoledrifta.
- Samarbeid med private givere i Norge om installering av et solcelleanlegg for strøm på Fihaonana.
- Bygging av nye toaletter for elevene er også et viktig prosjekt dette året.

Bruk av eget fond

Fihaonana har gjennom flere år avsatt overskudd fra drifta av gårdsbruket på et fond som de bruker rentene av til små investeringer gjennom året, blant annet til kjøp av motorsykler og andre ting. Skolen har brukt av disse pengene til byggeprosjekter i 2014, siden det har kommet en viss kritikk på at skolen hadde en del penger stående på konto. Det er rosverdig at Fihaonana har drevet gårdsbruket på en så god måte at det er blitt overskudd av drifta.

Biogassanlegg

Skolen startet bygging av 4 biogassanlegg i november-14. Det største skal skaffe gass til kjøkkenet og matlaginga for elevene, og de andre er montert i tilknytning til boliger for tilsatte på skolen. Bygging av biogassanlegg på Fihaonana er ikke i tilknytning til JV, men det er en del av skolens totale virksomhet. JV har bevilget penger til bygging av landkum og gjødsellager for fjøs og grisehus. Det er fint at husdyrgjødsel kan brukes i flere biogassanlegg på skolen, og dermed minske bruken av ved til koking av mat for elevene og skolens tilsatte.

Utgraving til en biogasstank

Elevene med på utgravinga

Hjelp til planlegging

Eirik Myhre har gått gjennom de tekniske anleggene på Fihaonana. Blant annet må det gjøres noe med de to brønnene som skaffer vann til skolen. En del av elektronikken er ødelagt på pumpene. Og det er nødvendig med nye toaletter for elevene. Strømregninga fra Jirama er stor. Det er nå planer om et nytt solcelleanlegg som skal monteres i løpet av 2015, for å skaffe strøm til skolen. Dette vil redusere strømutfgiftene betraktelig. Private givere i Norge står bak dette prosjektet.

Samarbeidsavtale med Det Norske Misjonsselskap (NMS)

En ny samarbeidsavtale mellom JV og NMS har vært diskutert fram mot slutten av 2014. Den tidligere avtalen gjaldt også for 2014. På grunn av usikkerhet i behandlingen av saker internt i FLM og ansvarlige for jordbruksarbeidet, er deler av det opprinnelige forslaget endret i den nye avtalen som skal gjelde fra 2015.

Media og hjemmesiden for JV

Nyheter og andre ting fra skolene blir presentert regelmessig på hjemmesiden. Arne Dragsund holder denne siden ved like. Adressen er: www.jo-ve.no Arne Dragsund har skrevet i Bondevennen om dugnaden på Tombontsoa. Det kom også en artikkel i julenummeret av Bondebladet om denne dugnaden.

JV har i begynnelsen av 2015 sendt brev til alle bondelag i Norge, med orientering om arbeidet på skolene og en oppfordring om å støtte det arbeidet som JV driver sammen med de to jordbruksskolene på Madagaskar.

Tur til Madagaskar

Turen til Madagaskar i tiden 6.-21. november 2014, var et samarbeidsprosjekt mellom JV og Ravinala Reiser. Den hadde fokus på landbruk og miljø. Begge jordbruksskolene og flere viktige jordbruksprosjekter ble besøkt. I tillegg var det fokus på natur- og miljøspørsmål fra innlandet til kysten, samt en tur i regnskogen Ranomafana og besøk til kystbyen Manakara ved Det indiske hav. Arbeidet som Det Norske Misjonsselskap og Den Gassisk Lutherske Kirke driver på Madagaskar i dag, var også med i programmet. Det var nær kontakt med lokalbefolkningen på de stedene vi besøkte. I alt var det 20 deltakere på turen, ledet av Brit Sissel Dragsund Fagerjord og Arne Dragsund.

Støtte til arbeidet

Takk for støtte til arbeidet i Jordbruksskolenes Venner! Vi er glade for fortsatt støtte til viktige samarbeidsprosjekter på Tombontsoa og Fihaonana jordbruksskoler på Madagaskar i 2015. Kontonummeret er 8220.0285030, merket prosjektnummer 723653.

Sandnes, den 14. januar 2015

Styret i Jordbruksskolenes Venner

Ole Moi Rolf Moi Kjell Dale Kolbjørn Lerstøl Arne Dragsund